SPORT ABC

BASCHETUL

Se pare că baschetul este — în mod ciudat — singurul sport inventat de americani. Numele inventatorului : Naismith, profesor de educație fizică la Springfield, în Massachusetts. Baschetul este, așadar, un sport fără strămoși. Naismith, care nici măcar nu e yankeu, el fiind originar din Ontario (Canada), s-a simțit obligat să inventeze acest sport cu mingea pentru a-i stimula pe elevii fără prea multă tragere de inimă față de exercițiile severe ale gimnasticii.

Baschetul, creat în vara anului 1891, este astăzi al doilea sport din lume, ca popularitate și întindere. Care să fie secretul acestei uimitoare proliferări ? Se pare că e vorba despre frăncheța regulamentului său. Pentru că baschetul are reguli care realizează formidabila performanță de a-i sancționa pe coloșii săi dezlănțuiți pentru cea mai nevinovată dintre atingeri.

Se spune că baschetul este un joc de șah care se desfășoară pe parchet. Afirmația nu este lipsită de adevăr. În baschet, ca și în șah, se studiază scheme de joc cu 5—6 mișcări anticipate, ceea ce presupune o filtrare severă a fanteziei dezordonate, mai ales în această perioadă de început a fazei. (Nu cumva lipsa de rigoare este un handicap în dezvoltarea baschetului nostru ?).

La un moment dat, baschetul părea să fie amenințat de înmulțirea uriașilor. Americanul Bill Russel a început prin a măsura 2,14 m. Sovieticul Kruminș a crescut, între timp, cu alți 4 cm. A urmat Ahtaev, cu încă 20 de cm. În fața acestei creșteri, baschetul a încercat o împărțire pe categorii de înălțime, dar a renunțat curînd. Urmașii lui Naismith au luat rigla de calcul și au desenat o figură nouă în fața panoului. „Becul electric" din zona panoului a devenit o „căciulă", mărind spațiul în care giganții nu au dreptul să împiedice drumul mingii spre coș. Această zonă interzisă a permis „piticilor" Bob Cousy, Minașvili sau Folbert să marcheze nestingheriți, de la distanță, însoțind aruncarea cu frumosul gest al lui Mercur, brat avîntat spre desăvîrșirea mișcării.

Baschetul, sport de mare spectacol, realizează un adevărat miracol vizual. De sus, din tribună, uriașii par săritori obișnuiți, cu o superbă îndeminare. Și nu întîmplător, acest sport cu geometrie mereu variabilă se bucură de o imensă popularitate în patria lui John Thomas sau Dwight Stones, în cea a lui Valeri Brumel sau Grigoriev, precum și în patria celor mai înalți bărbați din Europa — Iugoslavia. Baschetul este, de fapt, sportul unor săritori în înălțime pe care nu-i satisface monotonia distanță a stachetei. Dovadă și faptul că acest „șah în mișcare", cu legile lui severe, a reușit paradoxul de a oferi lumii sportului cel mai fermecător număr de revistă : **Harlem Globe Trotters.**

Ioan CHIRILĂ

Sportul Magazin

ARTA DE A NU PRIMI...

Microradiografie

Oamenii de presă au, uneori, frumoase momente de intuiție cu previziuni a căror adeverire creează o justificată mîndrie. Cu cîțiva ani în urmă, pe vremea cînd Nadia Comăneci nu avea decît 11 ani, un coleg al nostru își intitula un reportaj în „Sportul" : „Fetița care va face minuni". Poate cineva să-l contrazică astăzi ? Cam în aceeași

Maestru și elev, în colțul ringului... Foto : N. DRAGOȘ

vreme, în ziarul „Deutsches Sportecho" din Berlin, un coleg din R.D. Germană punea în fruntea reportajului său despre un turneu internațional pugilistic de juniori următorul titlu : **„Simon bester Techniker"** (ceea ce înseamnă : Simon — cel mai bun tehnician). Iată un compliment timpuriu, pe care astăzi Mircea Simon îl onorează.

În lumea nu prea largă a boxerilor de categorie grea, „tehnicienii" sînt destul de rari, pierduți în masa mare a combativilor, a **„puncher-ilor"**, a posesorilor de lovituri zdrobitoare. La peste 70 de ani, ca o cunună a experienței sale vaste, antrenorul emerit Constantin Nour ne mărturisea că secretul ascensiunii lui Mircea (dacă nu chiar al detașării sale de mulți alți pugiliști) este „arta de a nu primi pumni". Mijloacele de apărare îl disting într-adevăr pe tînărul nostru campion, care a trecut cu bine importantul test de valoare în fața redutabilului boxer cubanez Angel Milian, fără a „încasa" lovituri decisive. Excelentele parade, țesătura de mișcări cu brațele în fața capului și a bustului, ca un fel de dans cu mîinile, ca o pantomimă extrem-orientală, îl feresc de atacurile adversarului și îi dau posibilitatea să studieze cu calm variantele de replică. Nu e deci vorba doar de caracterul spectacular al acestei metode, ci mai mult de eficacitatea ei.

La 22 de ani, dinamovistul se gîndește la o carieră pedagogică : vrea să devină profesor de educație fizică, pentru a nu fi mai prejos de sora sa, care este arhitectă. Dar mult mai aproape e obiectivul olimpic : nu vrea altceva decît medalia de aur. Chiar dacă în cale îi vor sta Stevenson, Ivanov, Clark sau oricare alt pugilist al lumii. În acest caz, cu totul special, maestrul Nour nu „îi ține pumnii", a noroc, ci îi pregătește pumnii !

Victor BĂNCIULESCU

Cărți noi

IUBIRILE RUGBYULUI...

Avem, în sfîrșit, o lucrare de beletristică sportivă și din această admirabilă lume a rugbyului... Succesul de apariție poate fi, însă, înțeles și prețuit numai după lectura volumului, sugestiv intitulat: **„Inscripții pe un balon oval"** și prefațat de un splendid și emoționant eseu care poartă semnătura — ne cerem scuze pentru... indiscreție — talentatului scriitor **Radu Cosașu.**

Ideea cărții, aceea de a înfățișa cititorilor un „XV" de aur al celor șase decenii de activitate rugbystică din România, pare, desigur, temerară, numeroasele obstacole fiind lesne de intuit. Și totuși, spre meritul lor, autorii acestei cărți, cu multe pagini de istorie sportivă și cu tot atîtea de statornice iubiri purtate rugbyului, au reușit pe deplin să acopere această lungă perioadă și să redea, cu remarcabile mijloace publicistice, nu numai frumusețea morală și bărbăția acestui joc sportiv, ci și ale celor care îl practică, rămînîndu-i, apoi, fideli multă vreme după ce argintiul timplelor le amintește că locul lor este, de acum, în tribună!

Confrații noștri, gazetarii sportivi **Tiberiu Stama, Emanuel Fântâneanu** și entuziastul, mai vechi prieten al rugbyului, **Mihai Niculescu,** au scris această carte cu talent și pasiune, cu un evident efort de documentare, îmbinînd mai mult decît reușit modalitățile de tratare a temei, atît de generoase, pe care și-au ales-o. Cu discreție și, am putea spune, cu respect, autorii își lasă însă eroii „să vorbească ei înșiși", ceea ce sporește farmecul și autenticitatea cărții.

Sîntem siguri, de aceea, că indiferent de vîrstă și de preferințele sportive, cititorului îi va face o mare plăcere să afle, în această primăvară înmiresmată, povestea unor oameni pentru care rugbyul a însemnat și înseamnă pasiunea de o viață, exemple înflăcărate pentru **acei** mulți copii și tineri, care astăzi visează la gloria sportivă a marilor rugbyști români, **Gheorghe Pârcălăbescu, Gheorghe Fântâneanu, Alexandru Paloșanu, Viorel Moraru, Dumitru Titi-Ionescu, Dumitru Giuzelea, Valeriu Irimescu...**

Odată cu invitația la lectură adresată cititorilor, menționăm frumoasa realizare artistică a copertei (autor: **Andrei Alexandru**), șuita a numeroase fotografii-document, precum și capitolul statistic, care încheie această carte, apărută în **Editura Sport-turism,** pe care o recomandăm călduros tuturor amatorilor de sport.

D. GÂRLEȘTEANU

Evocări olimpice

OLGA ORBAN-SZABO ȘI ORELE SALE AUSTRALE

În „Țara cangurilor", Jocurile Olimpice au poposit cu tot cortegiul lor ceremonios, dar atît de pitoresc, la sfîrșitul anului 1956, atunci cînd gîndurile se îndreptau spre sărbătorile de iarnă. Dar acolo, la mii de kilometri depărtare, în emisfera australă, era primăvară...

Pe lista participantelor, la întrecerea floretistelor, Ellen Müller-Preis cîștigătoare la Jocurile Olimpice din 1932 și mezina probei, debutanta Olga Orban, care nici nu se născuse atunci cînd austriaca dobîndea titlul olimpic...

Vineri, 30 noiembrie 1956, ora 8,30, sala de festivități a primăriei din Saint Kilda, o suburbie a Melbourne-ului. Olga Orban pășește pe planșă pentru prima întîlnire în cadrul seriei sale. Adversară, Sheen (Anglia). După 0—2, 4—3. În dreptul numelui Orban (România) apare pe tabela mare a pistei litera V („victory"). Prima victorie a tinerei noastre reprezentante (18 ani) în competiția olimpică. Lansată, Olga trece de Garilhe (Franța), Müller-Preis (Austria), Rastvorova (U.R.S.S.), Goodrich (S.U.A.). Deși pierde la daneza Lachmann, ea se califică în semifinale.

Ora 14. Coloana ce poartă numele Olga Orban pe tabela electrică se deschide acum cu un D („defeat"), franțuzoaica Delbarre cîștigînd cu 4—3. Auspicii nefavorabile ? Nu, urmează victorii la Romary (S.U.A.) și, din nou, la Sheen. Speranțe renăscute, apoi un nou stop : Olga pierde în fața campioanei mondiale Dömölki. Mexicana Roldan, însă, arbitră ad-hoc, cîștigînd în fața scrimerei maghiare, dar pierzînd în fața compatrioatei noastre (1—4), determină calificarea Olgăi Orban în finală !

Ora 19. Finala. În primul asalt, din nou față în față, pentru a treia oară în acea zi, Orban și Sheen ! Și tot Olga cîștigă (4—2). Urmează două noi victorii, la Delbarre și Müller-Preis, și o înfrîngere (discutabilă !) la Garilhe. Moment de cumpănă. Pe margine, antrenorul Alexandru Csipler s-ar vrea mai curînd maestru iluzionist decît antrenor. Olga remontează cu greu la Romary și apoi la Lachmann, cîștigînd la ambele cu 4—3. Și atunci cînd nimeni nu se mai aștepta, „umbra" Olgăi din acea seară, englezoaica Gillian Sheen, a încheiat concursul cu același număr de victorii : baraj pentru medalia de aur !

Pe planșă, înainte de comanda arbitrului, Olga se uita la adversara sa cu certitudinea pe care i-o dăduseră cele trei victorii anterioare. Sheen și-a pus armura tradiționalului calm englezesc. Orban se năpustește în vîltoarea luptei, un fulger, două, și 0—2 ! Zarurile au fost aruncate și Gillian Sheen a cîștigat în acea zi o singură partidă din cele patru contra Olgăi Orban, dar aceasta la momentul decisiv. Învingătoarea morală a întrecerii nu putea privi prin pînza de lacrimi...

Ora 21. Ediția specială a ziarului „Sun" din Melbourne se deschidea cu o mare fotografie a reprezentantei României, Olga Orban, conchizînd că tînăra noastră scrimeră fusese frustrată de arbitri în partida cu Garilhe. Iar Christian d'Oriola, celebrul scrimer francez, campionul olimpic al floretiștilor, avea să declare : **„Olga Orban este adevărata campioană olimpică, dar arbitrii și — în mai mică măsură — tinerețea nu i-au acordat decît medalia de argint. Arbitrilor nu le place să facă „eroine" din scrimere nu prea cunoscute"...**

...Anii au trecut și în cartea de vizită a profesoarei de limba franceză, maestra emerită a sportului Olga Szabo (s-a logodit cu jucătorul de polo Alexandru Szabo chiar în timpul J.O. la Melbourne !) scrie : **participantă la ultimele cinci ediții ale Jocurilor Olimpice ; campioană mondială individuală la floretă, în 1962** (Buenos Aires) **și cu echipa României în 1969** (Havana), **medaliată de 10 ori cu argint și bronz la C.M. și J.O. în cei 20 de ani cît a evoluat pe planșele marilor competiții internaționale...**

Paul SĂVESCU

ACCENTE

9,8?

Ziarul „Sport" din Zürich atrage atenția asupra adevăratei „inflații" de rezultate de 9,9 la 100 m, punîndu-și, totodată, întrebarea dacă a sosit cumva vremea coborîrii cu încă o zecime de secundă a recordului mondial. Într-adevăr, la sfîrșitul lui martie Steve Williams (S.U.A.) a egalat — pentru a patra oară ! — recordul distanței care desemnează pe cel mai rapid om al lumii — sau, cum spun americanii, **Human Fastest Being** — pentru ca, în primele zile ale lui aprilie tînărul său compatriot Harvey Glance (18 ani, complet necunoscut în 1975, cînd cel mai bun rezultat al său era de... 10,3 !) să reușească și el performanța maximă, devenind al 7-lea corecordman al lumii. (Au reușit 9,9 înaintea sa : Jim Hines, Ronnie Ray Smith și Charlie Greene în 1968, Eddie Hart și Rey Robinson în 1972, Steve Williams în 1974 și cubanezul Silvio Leonard în 1975). Tot în acest debut de sezon alți patru sprinteri au reușit 9,9 cu vînt ajutător superior limitei de 2 m/s admisă de regulament : suedezul Chris Garpenborg, americanii Clancy Edwards și Steve Merrick și sudafricanul Tynus van Wyk. Se va alerga, oare, 9,8 în acest an ? S-ar putea, gîndindu-ne la avalanșa de performanțe valoroase și la anumite precedente... calendaristice. În 1960, înainte de J.O. de la Roma, vest-germanul Armin Hary a alergat — primul — 100 m în exact 10 secunde. După 8 ani, în cadrul concursului de selecție a atleților americani pentru Olimpiada de la Ciudad de Mexico, Jim Hines, Ronnie Ray Smith și Charlie Greene coboară — în această ordine — sub 10 secunde. Respectînd... tradiția, ar trebui ca acum, după alți opt ani și cu J.O. de la Montreal bătînd la ușă, sprinterii să facă o nouă dovadă a progresului în viteză a rasei umane. Și chiar dacă în ultimii ani cronometrul electric a devenit un adversar redutabil, ajustînd cifrele cu 0,2 s, însă, în folosul... adevărului, ziua cînd un om va alerga, chiar cu înregistrarea manuală a performanței, suta de metri în 9,8 secunde, va rămîne ca un eveniment deosebit în istoria atletismului.

VI. M.

RĂSPUNDE Ion Poștașu

AURELIU GHENDER, ARAD. Epigramele dv. au haz. Dar nu totdeauna putem face haz de necaz. Așteptăm cu plăcere colaborarea dv. viitoare, după o pauză atît de lungă!

OVIDIU NENȚOIU, BOTOȘANI. La 15 ani și jumătate, simțeți **„un pasionat jucător și susținător al fotbalului. Bineînțeles, toate acestea în timpul liber, fără să influențeze cu ceva rezultatele obținute la învățătură".** Presupun că sînteți într-o permanentă întrecere pe ambele tărîmuri! Ați vrea să jucați în echipa de juniori a Clubului sportiv Botoșani, **„dar nu știu care sînt condițiile de primire, motiv pentru care apelez la dv".** De ce atîta ocol, pentru a nu mai vorbi și de cheltuielile poștale? Știți să dribloți? Știți să transformați în gol o lovitură de la 11 metri? Fugiți mai repede decît alți băieți de vîrsta dv.? Vă place cu adevărat fotbalul? În cazul acesta, n-aveți nevoie de nici o recomandare. Dv. sînteți în căutarea unei echipe, iar antrenorul Silviu Avram, fostul jucător al Universității Cluj-Napoca, este, sînt convins, în căutarea unor jucători. Nu se poate să nu vă întîlniți! Vă urez succes.

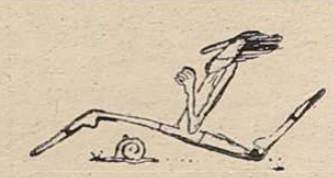

ION POPESCU, BUCUREȘTI. 1. Recordul mondial la 200 m plat: 19,8 sec. Primul care a realizat acest timp a fost Tommie Smith (S.U.A.) la J.O. din 1968, trecînd linia de sosire cu brațele ridicate. Între timp, recordul lui a fost egalat de Don Quarrie (Jamaica) și Steve Williams (S.U.A.) 2. În prima întîlnire dintre Cassius Clay și Joe Frazier, cîștigată la puncte de acesta din urmă, după ce Clay fusese trimis la podea, doi dintre cei trei judecători au acordat 11 reprize lui Frazier și 4 lui Clay, iar cel de-al treilea a văzut 9 reprize în favoarea lui Frazier și 6 în avantajul lui Clay.

I. GHINESCU, COMUNA BOTENI — ARGEȘ. Apropo de repetatele ratări ale loviturilor de la 11 metri·

Pentru-a evita figura,
Au propus cîțiva cumetri
Să se bată lovitura
De la 11... centimetri!

SANDRELLA GRIGORIU, BUCUREȘTI. 1. Haidu, fostul portar al echipei Steaua, apără în prezent poarta formației C. S. Tîrgoviște, care bate la porțile Diviziei A. Să vedem cine le vor... descuia pînă la urmă? Tîrgoviște? Progresul? Steagul roșu Brașov sau Dinamo Slatina? 2. Menana Nunweiller este numele luat prin căsătorie (cu Radu Nunweiller) de Menana Ciogolea, Cealaltă tenismană de care întrebați, Simona Nunweiller, este o nepoată a „Nunweillerilor".

GH. IONESCU, BUCUREȘTI. Echipele din Divizia A la care a jucat Kozska? U.T.A., Rapid, Steaua și F. C. Constanța. Sper că n-am uitat vreuna !

ING. GHEORGHE FLOREA, CLUJ-NAPOCA. Aveți dreptate. Îi voi transmite lui Răducanu rîndurile dv.

CONSTANTIN STOICA, OSTROV. Finala Cupei României din ediția 1966—67 s-a disputat pe Stadionul Republicii. Steaua a învins divizionara C Foresta Fălticeni cu 6—0. Aceasta din urmă eliminase pe Steagul roșu Brașov, Politehnica Timișoara, C.S.M.S. Iași și pe Rapid București. Ca să amintim numai echipele din „înalta societate"!

Ilustrații : N. CLAUDIU